

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g P O

**Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)**

Naam school	Louis Bouwmeesterschool
Adres	Louis Bouwmeesterstraat 14
Postcode en plaats	1065 KW Amsterdam
E-mailadres school	i.vandermeulen@louisbouwmeesterschool.nl
Telefoonnummer school	020-6150381
Directeur	Ingeborg van der Meulen
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	Carla Langenhorst
Aantal groepen (PO)	12
Aantal leerlingen	230
Populatie (PO)	Veelkleurig en veelzijdig
Aantal leraren	16 + 2x BEWO + 1x LIO + 1x Zij-instromer + 7x OOP
In bezit van Daltoncertificaat	Ja, behalve oop admin+conc.
Bezig met Daltoncursus	Allemaal
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement (juni 2016)
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	14 - 01 - 2019
Soort visitatie	1 ^e licentieverzoek
(besluit vorige visitatie)	2 ^e licentieverzoek
	☒ Licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

**Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Binckhorstlaan 36, M 1.19
2516 BE Den Haag
Tel. 070 - 331 52 52
bestuursbureau@dalton.nl**

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentiaaanvraag

aanbeveling 1. 1.

Geef verder vorm en inhoud aan de zelfstandigheidsontwikkeling van de leerling. Denk na over de rol van de leerkracht; wie heeft het eigenaarschap?

evaluatie school

Hieronder wordt beschreven wat wij als belangrijkste veranderingen hebben doorgevoerd aan de hand van de laatste visitatie. Dit geeft nog geen compleet beeld van Dalton binnen de bepaalde bouw (hiervoor verwijzen wij u graag naar ons daltonwerkboek).

Onderbouw:

In de onderbouw hebben we gewerkt aan het vergroten van de zelfstandigheidsontwikkeling door een compleet nieuwe vorm van de taak te ontwikkelen. Kinderen kiezen en plannen hun werk zelfstandig op het nieuwe weektaakbord. Nog in ontwikkeling is het integreren van eigen leerdoelen op dit zelfde bord. We hebben al wel per leerjaar een doelenlijst met algemene kleuterdoelen zoals veterstrikken of knippen.

Midden-/bovenbouw:

Kinderen hebben een beter beeld van wat zij binnen een dag of week kunnen verwachten. Dit komt doordat wij nu werken met een planbord. Op dit planbord staat het kwartiertjesrooster met daarachter de vakken waarin op dat tijdstip instructie gegeven wordt. Kinderen bepalen zelf of ze zich inschrijven om met de instructie mee te doen of al zelfstandig aan het werk gaan. Dit inschrijven gebeurt met naamkaartjes op het instructiebord. Op het instructiebord staan de vakken van die dag met het doel van de les. Buiten deze vaste instructie om denken kinderen dus zelf na over wanneer zij met een bepaald vak bezig zijn. De verwerking van de lessen en extra taken zijn te vinden op de weektaak, evenals het weekdoel en periodedoel dat de kinderen zelf vaststellen.

Hierdoor werken we vanaf de onderbouw al aan het eigenaarschap van de leerlingen.

bevindingen visitatieteam

Hier zijn heel duidelijk stappen gezet.

De zelfstandigheidsontwikkeling bij de kleuters kunnen we een parel noemen. Er zijn al eigen leerdoelen zichtbaar op het bord.

Het kwartiertjesrooster hebben we in de groepen duidelijk teruggezien. Aandachtspunt hierbij is de groep 3.

De instructiemomenten zijn voor iedereen. Geef kinderen hierin meer keuzemogelijkheden. We zien als logisch vervolg de stap richting portfolio.

aanbeveling 2. 1.

De Daltoncoördinator is verantwoordelijk voor een eenduidige daltonlijn binnen de school. Let op de verschillen die er nu zijn ondanks gemaakte afspraken. Bezoek de groepen regelmatig en let hier op.

evaluatie school

We hebben gewerkt aan een meer eenduidige daltonlijn binnen de school door met elkaar in gesprek te gaan en blijven over hoe wij Dalton willen blijven ontwikkelen. Mede daardoor zijn we gekomen tot de grote veranderingen genoemd in aanbeveling 1. Ook het groepsdoorbrekend werken en het werken op de leerpleinen zien wij als goede verbetering binnen de eenduidigheid van daltononderwijs op de LBS. We zijn hier allemaal veel bewuster en in overleg mee bezig als team.

Afgelopen jaren zijn we vaker korte momenten bij elkaar gaan kijken waardoor onze visie en wat we wilden aanpakken ook duidelijker werd. Verschillen kwamen hierdoor meer in beeld waardoor de noodzaak als team aan slag te gaan duidelijk werd.

We hebben de afgelopen twee jaar met het gehele team, inclusief onderwijsassistenten en vakdocenten, de daltoncursus afgerond.

bevindingen visitatieteam

We zien da ook hier duidelijke stappen zijn gezet. We zien een school in ontwikkeling. Verdere precieze afstemming is nodig. De collegiale consultatie op één onderwerp gaat daar zeker bij ondersteunen.

aanbeveling 3. 1.

Geef het reflecteren meer aandacht.

evaluatie school

Onderbouw:

Reflecteert taakwerk aan de hand van een magneet met een kikker of een duim op het weektaakbord. Kikker betekent ik moet nog sprongen maken. Duim betekent het lukt goed.

Midden-/bovenbouw:

Aan het eind van de week reflecteren de kinderen hun taak. Ze geven aan hoe het werken aan de taak die week gegaan is. Ook wordt er nagedacht over wat misschien nog vaker geoefend moet worden of wat hun doel/planning voor de komende week gaat zijn.

Het voeren van korte leergesprekjes met leerlingen wordt schoolbreed steeds meer gedaan.

Dit ter evaluatie op het welzijn, de ontwikkeling en het eigenaarschap van de kinderen en ter versterking van de band tussen leerkracht en leerling.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft dit kunnen zien. Het is goed de ingezette ontwikkeling van de leergesprekken met kinderen door te zetten.

aanbeveling 4. 1.

Na instructietijd en gezamenlijke activiteiten is alle andere tijd "daltontijd". Stap af van het blok zelfstandig werken, integreer Dalton in de hele dag.

evaluatie school

Uit bovenstaande omschrijvingen komt naar ons inziens wel naar voren dat wij afgestapt zijn van vaste tijden om aan Dalton te werken. Al onze veranderingen hebben bij gedragen aan het feit dat wij nu als school werken aan Dalton de hele dag door. Ons nieuwe schoolgebouw optimaliseert de mogelijkheden om dit alleen nog maar verder te blijven ontwikkelen.

bevindingen visitatieteam

Dit hebben we als visitatieteam duidelijk gezien. We zien hierin een duidelijke doorgaande lijn. Het kwartiertjesrooster werkt goed.

aanbeveling 5. 1.

---

evaluatie school

---

bevindingen visitatieteam

---

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

- * Taak: Meer eigen inbreng van de kinderen waardoor zelfstandigheid en betrokkenheid vergroot wordt.
- * Leergesprekken: Doordachte keuzes maken en meer gehoord en gezien worden.
- * Doorgaande lijn: Dit zorgt voor duidelijkheid en voorspelbaarheid en vergroot het eigen kunnen.
- * Nieuw gebouw: Maakt alle bovenstaande mogelijk.

bevindingen visitatieteam

We zien een prachtig vernieuwd gebouw met veel mogelijkheden. De leerlingen zijn zichtbaar trots op hun school. Het is duidelijk dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor de school. De eigen inbreng van de leerlingen kan worden vergroot, bij het keuzewerk en op het gebied van de eigen leerdoelen. Het is goed de ingezette ontwikkeling van de leergesprekken voort te zetten.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

- * Taak: Bieden meer ruimte om kinderen zelf doelen te laten stellen en in de eerste plaats kinderen leren wat een doel is. Kinderen verantwoordelijkheid kunnen en durven geven over hun eigen werk binnen bepaalde kaders.
- * Leergesprekken: Goed inzicht hebben in waar een kind staat in zijn/haar ontwikkeling, valkuilen, talenten en op sociaal emotioneel gebied.
- * Doorgaande lijn: Veel overleg binnen de bouw en met het hele team. Duidelijke afspraken die worden vastgelegd en waaraan iedereen zich aan houdt.
- * Nieuw gebouw: Flexibel denken over werkplekken en eventueel verschillende manieren om lesstof te verwerken en leerlingen de mogelijkheid bieden optimaal gebruik te maken van alle ruimtes in het schoolgebouw.
- * Doorlopend ontwikkelpunt blijft: "Stay out of the way"; leerkrachten nóg sterker worden in het begeleidend/coachend werken met kinderen (dus: minder leerkrachtgestuurd); dit is een ambitie voor de aankomende vijf jaar: De leerkracht durft nóg meer vertrouwen te schenken aan leerlingen en te sturen op mede door hen aangegeven leerdoelen.

bevindingen visitatieteam

Het is belangrijk duidelijke afspraken te blijven maken over het gebruik van de gemeenschappelijke ruimtes. Ook het gesprek met elkaar over de doorgaande lijnen en het bij elkaar kijken zijn belangrijk voor de onderlinge afstemming. We zien verschillen tussen de groepen. Ook wat betreft de visuele ondersteuning zien we verschillen. We merken dat afstemming daarin nog beter kan en zien dat daar in het nieuwe gebouw al stappen in zijn gezet. Wat betreft jullie ontwikkelpunt "stay out of the way" zien we dat hier nog veel verschillen zichtbaar zijn tussen de leerkrachten.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Ondanks de verschillen die er binnen het team waren hebben we grote stappen gemaakt binnen onze daltonontwikkeling waarin iedereen zijn/haar mening of idee kan opperen. We proberen elkaar zoveel mogelijk mee te nemen in het proces en te helpen waar nodig. Door collegiale visitatie en consultatie, is het vertrouwen in elkaar gegroeid. Onze ambitie voor de aankomende vijf jaar, is om collegiale klassenconsultaties te continueren en te verdiepen.

Het ontwikkelen van een integrale aanpak van wereldoriëntatie, Engels, woordenschat en creatieve vakken is een ambitie waarin onze school zich als lerende organisatie kan versterken.

bevindingen visitatieteam

We hebben veel vertrouwen in het team dat de ambitie, zoals deze beschreven is, waar wordt gemaakt. Goed dat leerkrachten ook een portfolio maken!

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Doordat de doorgaande lijn helder is raken de kinderen steeds meer gewend aan onze Dalton manier van werken en zal dit ook steeds meer vanuit zelfsprekendheid gaan. Dit is al merkbaar binnen de school door de fijne sfeer, rust en regelmaat die er heerst. Leerlingen voelen zich meer eigenaar van de leerstof.

bevindingen visitatieteam

We hebben de fijne sfeer, rust en regelmaat mogen ervaren! We zien een respectvolle onderlinge omgang met elkaar. We hebben leerlingen gezien die met hun eigen leerdoelen bezig waren. We hebben ook gezien dat leerlingen kunnen omgaan met uitgestelde aandacht. We zien daar ook een doorgaande lijn. Nakijkwerk wordt vaak door de leerkracht gedaan. Door leerlingen zelf hun werk na te laten kijken, krijgen zij meer inzicht in hun eigen kennen en kunnen. Durf ook hier los te laten.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Door Dalton de hele dag hebben we de zelfstandigheid van de kinderen vele malen vergroot. Dit realiseren wij door de kinderen los te laten, maar binnen een bepaald kader grip te blijven houden op de groep en ieder individu. Leerlingen komen vaker met een initiatief, met lesideeën.

bevindingen visitatieteam

De randvoorwaarden zijn gecreëerd. Er is veel rust in de school. Loslaten (stay out of the way) moeten nog bekliven bij iedereen. Dit blijft een punt van aandacht.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Besluiten nemen wij in goed overleg. Ieders mening en idee is welkom. We proberen ieder teamlid door het jaar heen bij de verschillende activiteiten tot zijn recht te laten komen. Leerkrachten stimuleren elkaar meer om hun talent te laten zien. Er worden meer initiatieven getoond in de diverse bouwen.

bevindingen visitatieteam

De onderlinge samenwerking voelt goed. De verschillende vormen van overleg zijn efficiënt.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

We proberen het leren samenwerken te vergroten door kinderen van verschillende leeftijden en met verschillende niveaus te laten samenwerken. Leerkrachten hebben geleerd gevarieerde coöperatieve werkvormen in te zetten en experimenteren vaker met een onbekende coöperatieve werkvorm.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen werken goed samen. Ze gaan op een respectvolle manier met elkaar om. We hebben verschillende vormen van samenwerken gezien.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

We zijn naast het ontwerpen van een nieuwe taak ook in gesprek over hoe om te gaan met verschillende niveaus binnen de taak. We wisselen ideeën uit over hoe je binnen een zelfde format werken op niveau kunt weergeven en aanpassen per kind. Aan het begin van het schooljaar stelt de groepsleerkracht met de leerlingen door hen geformuleerde groepsregels/omgangsregels op. Deze worden zichtbaar in de groep opgehangen en deze zijn leidraad voor de rest van het schooljaar; waar nodig worden regels bijgesteld. Op schoolniveau worden in het nieuwe gebouw en op de nieuwe speelpleinen nieuwe regels opgesteld (ambitie) in overleg met de leerlingraad; deze omgangsregels worden zichtbaar in het gebouw en op de pleinen opgehangen. Zo kunnen alle medewerkers (ook van de TSO) en leerlingen elkaar beter aanspreken.

bevindingen visitatieteam

Jullie geven zelf aan dat jullie zoekend zijn naar een taak waarbij het werken op niveau weergegeven kan worden. Hier sluiten we ons bij aan. Probeer hierin ook samenwerken zichtbaar te maken op de taak.
De samenwerking is goed. Een parel. We hebben groepsdoorbroken lessen gezien. We zagen ook regelmatig de schuifdeuren tussen twee lokalen open staan.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Sinds het bestaan van de leerlingenraad krijgen we steeds meer terug dat leerlingen zich gehoord en belangrijk voelen binnen de school. Ze leren dat ze er allemaal toedoen en hun mening van waarde is. Zo biedt de school een goede oefenplek voor het laten deelnemen in de maatschappij. Zo krijgt burgerschapsvorming een overkoepelende rol binnen ons gehele onderwijs. Een ander mooi voorbeeld van hoe wij hier actief mee bezig zijn met de kinderen is onze deelname aan D.K.J.L. (Discussiëren Kun Je Leren).

bevindingen visitatieteam

We hebben een leuk gesprek gevoerd met de leerlingen van de leerlingenraad. We zien een gedeelde verantwoordelijkheid voor de school.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Voor de punten 4.1 t/m 4.4 verwijzen wij graag naar ons daltonwerkboek. Hierin gaan we nader in op de inhoud van deze punten.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen werken met een dagtaak waarbinnen niet veel te kiezen is. De weektaak wordt wel gepland door de leerlingen zelf.
 Reflecteren gebeurt voornamelijk schriftelijk en achteraf. Door de reflectiegesprekken vaker, regelmatig en ook tussendoor in te zetten wordt reflecteren effectiever.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

* 4.8: We zijn meer in staat om kritisch naar ons zelf en andere collega's te kijken, en feedback te geven en ontvangen door o.a. de klassenconsultaties en de nieuwe vorm van het functioneringsgesprek. Dit houdt in dat we allemaal een portfolio opbouwen met daarin onze eigen belangrijkste ontwikkelingen. Hierbij hoort het kijken bij elkaar in de klassen waarna een presentatie wordt gegeven aan de directie wat voor beide collega's de belangrijkste ontwikkelingen en leerpunten zijn. Hoe je deze presentatie vorm geeft mag je zelf invullen als duo of klein groepje. We noemen deze cyclus: ontwikkelgesprekken/ontwikkelcyclus.

bevindingen visitatieteam

De portfolio's van de leerkrachten zijn een parel.
 Zet de klassenconsultaties ook in om tot één doorgaande lijn te komen. Kijk in een ronde allemaal naar hetzelfde onderdeel.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

De collegiale consultaties zorgen voor inspiratie en meer begrip voor elkaar als collega's. Voor wij hier mee begonnen zag iedereen er tegenop om bij elkaar te kijken, maar dit heeft een positieve wending gekregen omdat er van elkaars talenten en ideeën gebruik gemaakt wordt. Waardoor je niet altijd zelf het idee hebt het wiel opnieuw te moeten uitvinden en er alleen voor te staan.

bevindingen visitatieteam

We zien hier een positieve ontwikkeling die zeker doorgezet moet worden.

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Doordat we nu Dalton de hele dag doen hebben de kinderen het gevoel meer rust en tijd te hebben om overal naar eigen inzicht aan te werken. Voor kinderen die dit nog moeilijk of spannend vinden is daar de leerkracht met begeleidende rol in de groep.

bevindingen visitatieteam

Er zijn binnen eigenaarschap mooie stappen gezet. Het is nu zaak dit goed te borgen. Met elkaar goed afstemmen om tot één doorgaande lijn te komen. De hele dag dalton zien we niet overal op hetzelfde niveau.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

5.9: Zie uitleg indicator 3.
5.7, 5.8 en 5.10: Deze punten geven wij zo optimaal mogelijk vorm door bij zorg altijd in gesprek te gaan en blijven met de IB en waar nodig externen in te schakelen zoals: Het ABC, Kabouterhuis, OKA of het aanvragen van arrangementen voor individuele kinderen binnen de groep. Ook binnen deze aanpassingen proberen wij zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de daltonwerkwijze.

Vanuit de IB is 'de ondersteuning'(zorg) als ontwikkelpunt verweven in de ontwikkeling van Dalton; het HGW blijft een ontwikkelpunt voor verdere verdieping de aankomende vijf jaar. Ambitie is om het takenblad van de leerlingen, de huidige groepsplannen ,de groepsoverzichten en de weekplanning met elkaar te combineren tot een compacter (integraler) geheel.

bevindingen visitatieteam

De middelen zijn er. Er moeten meer keuzemogelijkheden bij de leerlingen komen. Ook is het goed met elkaar te kijken naar wanneer een doel is behaald. Wat kan de leerling met deze informatie? Dit gaat inzicht bieden in de doelen.

We hebben vertrouwen in de ontwikkeling zoals jullie deze beschrijven.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Mede doordat ook onderwijsassistenten en vakdocenten mee hebben gedaan met de daltoncursus is de zorg en ondersteuning die wij kinderen bieden zoveel mogelijk dalton en passend bij wat er binnen de groepen met de groepsleerkracht gebeurt. Er is hierdoor ook betere afstemming tussen leerkracht en onderwijsassistent op een hoger niveau wat bijdraagt aan de doorgaande lijn. Ook zorgt deze betere afstemming o.a. voor zo efficiënt mogelijk gebruik maken van alle ruimten binnen de school, en wordt de tijd zo goed mogelijk benut.

bevindingen visitatieteam

Het is goed inzicht te krijgen in welke leerlingen de doelen niet halen en hoe jullie daarmee omgaan.

Het is goed dat de scholing zo breed is ingezet. Complimenten!

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de dalton-ontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

*6.1 en 6.2: De daltoncommissie welke bestaat uit vijf leerkrachten bewaakt de voortgang binnen onze daltonontwikkeling door gemaakte afspraken te noteren, collega's te helpen waar nodig en terug te blijven koppelen waar we precies staan en wat er van iedereen verwacht wordt.

* 6.3: Om meer onze identiteit uit te dragen hebben we o.a, stappen gemaakt in het vernieuwen van de website, het opzetten van een school app waardoor we meer openheid en betrokkenheid van ouders creëren. Al deze verbeteringen en het ontwerpen van een nieuw logo dat duidelijk zichtbaar is draagt ook mee aan de PR dat voor ons een aandachtspunt was.

* 6.5: Ons vernieuwde schoolgebouw (per 31 oktober 2018) is een resultaat van de input van het gehele team, een samenwerking met bestuur en externe partijen. Een TOP Daltonwaardig 21^e eeuws schoolgebouw, dat ongekende mogelijkheden heeft voor al onze ontwikkelingen en ambities.

* 6.8: Drie jaar geleden zijn we begonnen met het oprichten van een leerlingenraad. Mede door tip 2 uit het vorige visitatieverslag. De kinderen van de leerlingenraad hebben medezeggenschap over belangrijke onderwerpen binnen de school. Ook denken en helpen ze mee bij verschillende activiteiten door het jaar heen. De leerlingen van de leerlingenraad zijn het klankbord van de groepen.

*6.9: We proberen ouders zoveel mogelijk deel te laten zijn van onze daltonontwikkeling door ouders de school in te halen en te betrekken bij verschillende activiteiten binnen de school. De app is hierin een goed middel omdat ouders direct geïnformeerd worden over het reilen en zeilen binnen de school.

bevindingen visitatieteam

De communicatie is goed. De ouders zijn heel tevreden. Het gebouw is mooi. De leerlingenraad is een goed orgaan.

De afgelopen jaren heeft het team grote stappen gezet, mede door de cursus die het hele team heeft gevolgd. Hierbij is het van belang dat deze stappen en afspraken in een doorgaande lijn worden geborgd.

Wij zijn van mening dat het daltonbeleidsplan een te uitvoerig beschreven plan is. Dit kan ons inziens compacter en daarmee overzichtelijker. We denken ook dat dat gaat helpen bij het neerzetten van de doorgaande lijnen binnen de school. Het wordt dan een echt werkdocument. Zet daarin ook de plannen overzichtelijk neer.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

We hebben een gesprek gehad met de leerlingenraad, ongeveer 12 leerlingen.

-De leerlingen mochten zichzelf opgeven voor de leerlingenraad. Hierbij moesten ze aangeven welke goede ideeën ze hadden voor de school en waarom ze het leuk zouden vinden om bij de leerlingenraad te zitten.

-De leerlingen komen 1x per 2 weken bij elkaar met 2 leerkrachten.

-De leerlingen voelen zich betrokken bij de school. Ze mogen ideeën bedenken en daar wordt dan ook echt iets mee gedaan.

-Als er een nieuw idee is, dan wordt dat voorgelegd aan de andere leerlingen van de school. Iedere leerling mag dan stemmen.

-Er is een brievenbus waarin ideeën kunnen worden gedaan door iedere leerling van de school.

-De leerlingen uit de leerlingenraad koppelen de uitkomst van de vergaderingen altijd terug in hun eigen klas. Bij de onderbouw wordt dat door de leerkrachten gedaan m.b.v. de uitgewerkte notulen.

-Verbeterpunten: zorgen dat iedereen een actieve houding blijft houden tijdens de vergaderingen.

De brievenbus weer stimuleren binnen de school, reclame maken voor de punten uit de leerlingenraad. En een oplossing voor de gemiste tijd in de klassen tijdens de vergaderingen.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

We hebben geen apart gesprek gevoerd met de teamleden. Tijdens de lunch en de groepsbezoeken hebben we verschillende teamleden gesproken. We merken dat de teamleden blij zijn met het nieuwe gebouw, maar dat het er nog specifieke afspraken met elkaar gemaakt moeten worden. We horen terug dat de leerkrachten tevreden zijn met de werking van het bestuur. De overlegstructuur binnen de school wordt als prettig ervaren.

De gymleerkracht is ook dalton opgeleid.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

We hebben een gesprek gehad met de directeur van de school en de leden van de daltonwerkgroep. We hebben gesproken over de nieuwkomersklas, de portfolio's van de leerkrachten en de nieuwbouw.

Het hele team heeft het afgelopen jaar een daltoncursus gevolgd. Hierbij zijn nieuwe leerkrachten geschoold in de basiskennis van de daltonvisie en was er een 'plus'cursus voor de leerkrachten die de basis al beheerste. Vorige week heeft (bijna) ieder teamlid het diploma behaald. Dit betekent dat er grote stappen zijn gezet de afgelopen jaren. Er is weer met een frisse blik naar de visie gekeken en er zijn een aantal punten groots veranderd. Trots is men vooral op de samenwerking binnen het team. Het borgen van de nieuwe kennis en afspraken zal in ieder geval een speerpunt worden de komende jaren.

Uit de gesprekken met ouders

We hebben een gesprek gehad met 1 oma en 4 ouders van leerlingen. Hiervan was 1 ouder van een leerling in de nieuwkomersklas.

- De ouders ervaren het nieuwe gebouw als een fijne plek. Er is veel nieuwe energie en dat is terug te zien binnen het team.
- Er is ruimte om zelfstandig te leren werken, maar ook voldoende sturing als dat (nog) niet lukt.
- Directie en team zijn laagdrempelig, staan open voor gesprekken en maken daar ook tijd voor.
- Een aantal ouders geven aan dat ze weleens bij andere scholen zijn gaan kijken, conclusie daarvan is dat ze toch op de Louis Bouwmeesterschool zijn gebleven. Reden daarvoor is dat ze zich hier geaccepteerd voelen en dat er voor iedere leerling aandacht is (ook bij In die meer uitdaging nodig hebben)
- De ouders hebben vertrouwen in de school en het team
- De ouders die al oudere kinderen hebben (die voorheen leerling waren op de Louis Bouwmeesterschool) geven aan dat ze vanuit het V.O. complimenten krijgen over de school en dan vooral de daltonwerkwijze.
- De ouders vinden het werken met de taak overzichtelijk.
- De ouders zijn erg tevreden over de communicatie. Ze worden goed op de hoogte gehouden via verschillende manieren van communicatie (school-app, brieven, mondeling, jaarkalender)
- Verbeterpunt: graag meer huiswerk voor hun kinderen.
- 2 mooie citaten uit het gesprek:
"Deze school heeft alles voor mij en mijn kinderen." (ouder van meerdere kinderen op deze school)
"I don't like the weekends, I would like to go to school every day!" (leerling nieuwkomersklas)

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Joke Middelbeek

We hebben een gesprek gehad met Joke Middelbeek, bestuurder van de Stichting Westelijke Tuinsteden.

- Betrekken zoveel mogelijk de leerkrachten bij het beleid. Het nieuwe strategisch beleidsplan is door leerkrachten geschreven.
- Binnen de stichting zijn meerdere vernieuwingsscholen, waaronder 4 montessorischolen en 2 daltonscholen.
- Iedere week komt het bestuur samen met de directies. Volgens de scrum-methodiek werken zij per periode aan een aantal doelen. Hierdoor zijn de lijntjes tussen het bestuur en de scholen kort.
- In de visie van de bestuurder zijn leerpleinen een onderdeel van toekomstgericht onderwijs, ze vindt het heel mooi om te zien dat dat een plek heeft gekregen binnen de nieuwbouw van de Louis Bouwmeesterschool.
- De bestuurder geeft een compliment over het integreren van het nieuwkomersonderwijs binnen de school.

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid	X	

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

Advies	Criteria
Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	We hebben mooie resultaten gezien van het goede werk van de afgelopen tijd. De daltoncursus is door bijna iedereen positief afgerond. Nu is het belangrijk om tot een duidelijke doorgaande lijn te komen binnen de school. Klassenconsultaties kunnen jullie daarbij zeker helpen.
Nr. 2	We zien dat er gedifferentieerd gewerkt wordt. Leerlingen kunnen niet altijd kiezen of ze bij een instructiemoment aanwezig zijn. Door het takenblad aan te passen, wordt differentiatie zichtbaar (ook voor de leerlingen zelf) en krijgen leerlingen meer keuzevrijheid.

Nr. 3	Zet het reflecteren gestructureerd in. Voer meer leergesprekken met de leerlingen, zodat er ook plaats is voor tussentijds reflecteren (en bijstellen). Laat leerlingen ook zelf hun gemaakte werk nakijken.
Nr. 4	
Nr.	

slotopmerkingen

We hebben een hele fijne visitatie dag gehad. We hebben heel duidelijk kunnen zien dat de school in ontwikkeling is. De school zit nu sinds twee maanden in het nieuwe gebouw. Iederen geniet daar zichtbaar van. Dit vraagt ook om de nodige afstemming en het maken van nieuwe afspraken. Hier zijn jullie ook mee bezig.

De sfeer en rust waren opvallend. Iedereen die we hebben gesproken was erg positief over de school. We wensen de school dan ook alle goeds toe en hebben vertrouwen dat de reeds ingezette en nog in te zetten ontwikkelingen gaan bijdragen aan de kwaliteit van deze prettige daltonschool.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
Ed Schut		02-02-2019

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen *van de school zelf*. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	We hebben mooie resultaten gezien van het goede werk van de afgelopen tijd. De daltoncursus is door bijna iedereen positief afgerond. Nu is het belangrijk om tot een duidelijke doorgaande lijn te komen binnen de school. Klassenconsultaties kunnen jullie daarbij zeker helpen.
actie	Klassenconsultaties verder doorvoeren schoolbreed, met een heel specifiek omschreven kijkonderwerp per ronde klassenconsultaties. Bijvoorbeeld het inrichten van het Daltonbord, kwartiertjesrooster, inschrijfbord voor instructies. Maar bijvoorbeeld ook naar de praktijk m.b.t. hoe om te gaan met het zelf nakijken, en het inschrijven voor instructie.
uitvoerenden	Gehele team. Schooljaar 2018-2019 nog 1 ronde klassenconsultaties. Kijkonderwerp nog nader te bepalen door de commissie.
tijdvak	2019-2020 3 rondes klassenconsultaties.
scholing/ externe ondersteuning	Vanuit de visitatie halen wij de belangrijkste leerpunten om naar te kijken bij elkaar in de groep. Soms wordt het gericht kijken nog lastig gevonden. Hiervoor probeert de Daltoncommissie ondersteuning te bieden door mee te lopen met de klassenconsultatie. Collega's kunnen dit zelf bij ons aangeven.
toelichting	We zijn bezig met het ontwerpen van een kijkwijzer die tijdens de consultaties ingezet kan worden, om zo ook later goed terug te kunnen koppelen aan elkaar en het hele team.
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	We zien dat er gedifferentieerd gewerkt wordt. Leerlingen kunnen niet altijd kiezen of ze bij een instructiemoment aanwezig zijn. Door het takenblad aan te passen, wordt differentiatie zichtbaar (ook voor de leerlingen zelf) en krijgen leerlingen meer keuzevrijheid.
actie	<p>Het werken met het kwartiertjesrooster en de mate waarin kinderen zich zelfstandig mogen inschrijven voor instructie is nog niet evenredig binnen iedere groep. Dit wordt een van de hoofdpunten bij de consultaties om van elkaar te leren.</p> <p>Het takenformulier zo vormgeven dat het bij iedere bouw hetzelfde eruit ziet. Het gesprek met elkaar aangaan over hoe differentiatie per groep/leeftijd een plek kan krijgen binnen de taak, en hoeverre kinderen zelfstandig hiermee kunnen werken. Het doel hiervan is de keuzevrijheid vergroten en meer eigenaarschap te creëren.</p> <p>stap 1: 1 lijn in het taakformulier en de wijze waarop differentiatie wordt weergegeven.</p> <p>Ideaalbeeld/ambitie stap 2: Voor de leerkracht minder administratie, voor de leerling meer inzicht in eigen leren door kinderen zelf te laten evalueren op een voor hun zo persoonlijk mogelijke taak. (Wat ga ik doen? Hoe ging dit? wat is mijn vervolgstap? Wanneer ga ik hieraan werken? Wat heb ik nodig? Zelf leren plannen, met de leerkracht als meer begeleidende rol)</p>
uitvoerenden	Hele team
tijdvak	Instructie en kwartiertjesrooster: schooljaar 2018-2019 Takenblad en differentiatie: schooljaar 2019-2020
scholing/ externe ondersteuning	Tijdens team- en bouwvergaderingen elkaars materiaal bekijken, meningen verzamelen en tot 1 standpunt en denkwijze komen. Hierbij hebben wij geen externen nodig. We hebben genoeg vergelijkingsmateriaal en kennis in huis.
toelichting	
aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Zet het reflecteren gestructureerd in. Voer meer leergesprekken met de leerlingen, zodat er ook plaats is voor tussentijds reflecteren (en bijstellen). Laat leerlingen ook zelf hun gemaakte werk nakijken.
actie	Meer gestructureerd houden van leergesprekjes met de kinderen, dit als gewoonte gaan zien door de dag heen. Doel is in ieder geval iedere week ieder kind 1 keer op gesprek te hebben gehad.

	<p>Het is met het team zaak om het volgende te bespreken om een doorgaande lijn te behouden:</p> <p>Wat houdt een leergesprek in, wat kun je vragen aan de leerlingen, om ze zoveel mogelijk zelf het denkwerk over hun eigen leren te laten doen. Het portfolio speelt hierin een belangrijke rol en zou leidraad moeten gaan worden binnen het voeren van de leergesprekken. Een mooi vervolg hierop zou zijn dat het portfolio een groot onderdeel wordt van het rapport en kindrapport, zodat ook tijdens ouder/tien minuten gesprekken het kind zijn/haar eigen ontwikkeling inzichtelijk kan maken. De verantwoording en het eigenaarschap wordt zo ook meer bij de leerling gelegd.</p> <p>Als team afspreken bij welke vakken of lessen het nakijkwerk vanaf het nieuwe schooljaar in ieder geval door de kinderen gedaan kan en gaat worden. Zoals Spelling, waarbij simpelweg een goed/fout antwoord is. Zelf nakijken kan hierdoor goed geleerd worden, en vanuit daar kan steeds meer verantwoording bij de kinderen worden gelegd op dit gebied.</p>
uitvoerenden	Hele team
tijdvak	schooljaar 2019-2020 accent op de leergesprekken met portfolio. Schooljaar 2020-2021 accent op vernieuwde wijze van gesprekvoering met ouder en kind.
scholing/ externe ondersteuning	Geen. Goed overleg met elkaar.
toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	(Zelf geformuleerd actiepunt n.a.v. visitatieverslag) Doelen stellen, inzicht krijgen in het leren en vervolgstappen zetten. Inzichtelijk maken wat leerling en leerkracht doen bijvoorbeeld bij het niet behalen van een doel.
actie	<p>Nader onderzoeken wat het effect is van onze eigen administratie, en de administratie van het kind op de taak.</p> <p>Het vinden van een manier zodat de leerling weet wat hij/zij met de wel of niet behaalde doelen moet doen, en weet wat een vervolgstap zou kunnen zijn. Streven zou zijn dat in ieder geval in de midden- en bovenbouw zichtbaar is in de Daltontaak van het kind. Het eigenaarschap van de ontwikkeling moet meer voor het kind inzichtelijk zijn en minder alleen onderdeel zijn in de administratie van de leerkracht.</p> <p>Een kind moet meer keuzemogelijkheid hebben om zelf te bepalen wat zijn/haar vervolgstap zou moeten zijn. Dit zou kunnen op het gebied van materiaalkeuze, maar ook op gebied van samenwerken.</p>
uitvoerenden	Hele team
tijdvak	2019-2022
scholing/ externe ondersteuning	Inhuur externen. Bijvoorbeeld Saxion.
toelichting	Externen inhuren voor het meelopen met klassenconsultaties, en het op maat begeleiden van de leerkrachten. Praktijkgericht.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		
	visitatievoorzitter		

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.